

непрофесійної музичної діяльності, а як культуротворча практика, що сприяє формуванню творчих спільнот, підтримці культурної активності та розвитку хорового мистецтва. Обґрунтовано значення аматорського хорового музикування як середовища соціальної взаємодії та колективної творчості, яке в умовах сучасних суспільних викликів виконує важливу консолідаційну та психоемоційну функцію. Участь у хорових колективах сприяє згуртуванню людей, формуванню відчуття спільності та підтримці психологічної стійкості, що набуває особливої ваги в умовах підвищених соціальних і емоційних навантажень. Водночас аматорські хори виступають простором творчих пошуків і експериментів, у межах яких відбуваються оновлення виконавських підходів, виникнення нових інтерпретаційних практик і трансформація традицій вокально-хорового мистецтва.

А. Махлун

ЕВОЛЮЦІЯ ВОКАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЯК ЧИННИК ІНТЕРПРЕТАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

A. Makhlyn

EVOLUTION OF VOCAL TECHNIQUE AS A FACTOR OF INTERPRETATIVE TRANSFORMATIONS

Осмилення еволюції вокальної техніки як історично зумовленого процесу дає підстави розглядати її не лише як систему фізіологічних навичок, а як чинник, що безпосередньо формує інтерпретаційну модель кожної епохи. Вокальна техніка визначає характер звукоутворення, регістрову стратегію, динамічну архітектоніку та артикуляційний тип, а отже — впливає на інтонаційне мислення виконавця. Саме тому зміна технічних засад співу спричиняє трансформацію способу прочитання музичного тексту.

У цьому контексті закономірним є звернення до барокової доби, де вокальна техніка формувалася в межах риторичної естетики. Тут звукоутворення орієнтувалося на декламаційну виразність і гнучкість орнаменталізації, а дихання підпорядковувалося логіці афектної диференціації. Легкий, рухливий тембр і варіативність прикрас безпосередньо визначали інтерпретаційну свободу виконавця. Отже, технічна мобільність голосу в бароко корелювала з імпровізаційною природою виконання, формуючи інтерпретацію як процес постійного варіювання.

Продовжуючи цю історичну лінію, у добу класицизму відбувається стабілізація вокальної техніки відповідно до ідеалів гармонії та пропорційності. Регістрова інтеграція стає більш рівномірною, динамічні градації — зрівноваженими, а артикуляція — підпорядкованою структурній логіці форми. Така технічна впорядкованість сприяє формуванню інтерпретації, зорієнтованої на композиційну цілісність і чіткість музичної архітектоніки. Відтак, технічна дисциплінованість голосу відповідає естетичному ідеалу класицистичної ясності.

Наступним етапом, що істотно змінює співвідношення техніки й інтерпретації, стає романтизм. Саме тут розширюється динамічний діапазон, поглиблюється темброва палітра, посилюється значення психологічного нюансування. Розвиток *bel canto* та подальша драматизація вокального стилю формують технічну модель, здатну передавати внутрішню емоційну напруженість. Таким чином, техніка стає інструментом психологізації інтонації, а інтерпретація — засобом розкриття суб'єктивного художнього змісту. Темброва насиченість і регістрова контрастність безпосередньо впливають на інтонаційне прочитання камерного репертуару.

Як логічне продовження цього процесу, ХХ століття відкриває нові технічні можливості голосу, що спричиняють ще глибші інтерпретаційні зрушення. З'являються нетрадиційні прийоми звукоутворення, експерименти з тембром, ритмічною організацією та інтонаційною свободою. Розширення технічного арсеналу змінює саме уявлення про вокальність: голос може функціонувати як сонористичний інструмент або носій експериментальної звукової семантики. У результаті технічна інновація стає основою нової інтерпретаційної парадигми, де виконавець виступає активним співтворцем художнього простору.

Водночас у сучасній практиці спостерігається повернення до історично інформованих моделей виконання, що знову підкреслює взаємозв'язок техніки та інтерпретації. Реконструкція барокових або класичних принципів звукоутворення змінює тембровий результат і переосмислює художню концепцію твору. Таким чином, історична рефлексія над технікою стає засобом корекції інтерпретаційних стратегій, що свідчить про циклічний характер еволюції вокального мистецтва.

Отже, простежуючи розвиток вокальної техніки від бароко до сучасності, можна стверджувати, що кожна зміна дихально-резонансної організації, реєстрової інтеграції та артикуляційної моделі неминуче трансформує інтерпретаційний простір. Вокальна техніка постає не лише як інструмент реалізації музичного тексту, а як історично детермінована форма художнього мислення, що визначає спосіб інтонаційного прочитання, семантичного наповнення та стилістичної інтерпретації твору.

А. Фурсал

**ВИКОНАВСЬКІ ТА ВОКАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ
ПАРТІЙ МЕЦО-СОПРАНО В ДРАМАТУРГІЇ ОПЕР ДЖУЗЕПPE ВЕРДІ
(НА ПРИКЛАДІ ОБРАЗІВ АЗУЧЕНІ, АМНЕРІС ТА ЕБОЛІ)**

А. Fursal

**PERFORMANCE AND VOCAL-TECHNICAL FEATURES
OF THE MEZZO-SOPRANO PARTS IN THE DRAMATURGY OF THE OPERAS
BY GIUSEPPE VERDI (USING THE IMAGES OF AZUCHENA, AMNERIS AND EBOLI)**

Оперна творчість Джузеппе Верді є одним із визначальних явищ європейського музичного театру ХІХ ст. і водночас формує важливі засади сучасної вокально-виконавської традиції. У вердівській оперній драматургії вокальна партія функціонує не лише як мелодичний носій тексту, а як ключовий засіб формування сценічного образу. Через інтонаційну пластику мелодії, темброву наповненість звуку та динамічну архітектуру фрази композитор розкриває психологічний стан персонажа. Саме тому у творчості Дж. Верді вокальна техніка набуває не лише суто акустичного, але й драматургічного значення.

Особливе місце в цій системі займають партії мецо-сопрано. Джузеппе Верді значно розширює функціональні можливості цього голосового типу, використовуючи його темброву глибину та гнучкість для створення складних психологічних образів. Для виконавиці такі партії передбачають високий рівень технічної підготовки, зокрема стабільну дихальну опору, рівномірну координацію різних реєстрів голосу, контроль переходів між ними, а також уміння формувати тембровий баланс звучання, у якому поєднуються світлі й темні резонансні відтінки.